

FAGLIGT FÆLLES FORBUND

Til
Arbejdsmarkedsudvalget

1. december 2010

Henvendelse til Arbejdsmarkedsudvalget angående prisloft på
selvvalgt uddannelse

Det er 3F's vurdering, at Lovforslag L69 i kombination med Lovforslag L71 markant vil indskrænke de lediges muligheder for at bruge ledighedsperioden til at opnå kompetencer, som styrker dem på fremtidens arbejdsmarked.

I det følgende argumenteres for denne vurdering i forventning om at udvalget vil tage det med i behandlingen af lovforslagene.

Selvvalgt uddannelse har faglig og personlig gevinst

3F betragter retten til seks ugers selvvalgt som en vigtig del af de uddannelsesmæssige perspektiver i en aktiv arbejdsmarkedspolitik. I 3F gør vi meget for at motivere vores medlemmer til omskoling eller efteruddannelse. Det er 3F's erfaring, at medlemmer, som ikke umiddelbart er uddannelsesmotiverede, har stor gavn af at starte med kortere kurser/uddannelse - uanset om de er beskæftigede eller ledige - for derigennem at gøre positive erfaringer med uddannelsesverdenen. For eksempel kan AMU-kurser, som man vel at mærke selv vælger, være anledningen til at få lavet en uddannelsesplan, der løfter folk fra ufaglært til faglært niveau.

3F har for nylig lavet en survey blandt 2000 ledige medlemmer. Det klare signal er, at de ønsker at bruge arbejdsløshed til opkvalificering - til omskoling og brancheskift. 70 pct. overvejer at skifte til et helt andet erhverv, end det de senest arbejdede indenfor. Et sådan skift kræver de rette kompetencer.

Samtidig er det også tydeligt, at de ledige har behov for at holde deres kompetencer ved lige og udvikle dem. Mere end halvdelen af de adspurgte er bekymrede for, om de kan vedligeholde deres kompetencer, mens de er ledige. Og 60 pct. er bange for at deres kompetencer ikke slår til på fremtidens arbejdsmarked.

Ufaglærte og faglærte 3F'ere er altså omstillingsparate og klar til at skifte spor, hvis nødvendigt. AMU-kurser er oplagte og populære for denne gruppe på arbejdsmarkedet. Enten som uddannelse, der løfter det faglige niveau eller som efteruddannelse indenfor en branche. Nogle eksempler:

- Byggebranchen: Byggeriets Uddannelser har lavet forslag til kursuspakker, der kan klæde folk på til bestemte jobfunktioner. F.eks. kan nogle AMU-kurser, der tilsammen tager max. 30 dage, give færdigheder som maskinfører (betjening af gravemaskiner,

FAGLIGT FÆLLES FORBUND
Kampmannsgade 4
DK-1790 København V
tlf. +45 70 300 300
fax +45 70 300 301
e-mail: 3f@3f.dk
www.3f.dk

planeringsmaskiner, læssere mm). På under 6 uger kan man med kursuspakker blive kabel- og ledningsarbejder.

- Transport: Her er det muligt på 6 uger at tage stort kørekort, lære at køre med godstransport og personbefordring.
- Metalbranchen: Metalarbejdere kan efteruddannes med div. svejsekurser, PLC-styring til automation af produktionsmaskiner.
- Man kan få job i stilladsbranchen hvis man har et stort kørekort, mens nedslidte kan omskoles med krancertifikat og hængerkort (jf. Stilladsarbejdernes henvendelse til Arbejdsmarkedsudvalget).

Disse muligheder forsvinder med et prisloft over selvvalgt uddannelse.

De arbejdsmarkedspolitiske konsekvenser af prisloftet

Lovforslag L69 i kombination med Lovforslag L71 vil efter 3F's vurdering få store konsekvenser for brugen af retten til selvvalgt uddannelse.

Det er ikke kun yderst specialiserede kurser, men de helt traditionelle AMU-kurser, der rammes af prisloftet. Ifølge 3F's beregninger bliver 827 AMU kurser for dyre¹. Det er kurser, hvis pris er fastsat på baggrund af Undervisningsministeriets vurderinger af udgifter til bl.a. materiel/teknisk udstyr, øvelser og mange lærertimer. AMU-udbydere har dermed ikke mulighed for selv at fastsætte priserne, som andre udbydere har. Den eneste mulighed er, at kurserne i fremtiden ikke kan tages som selvvalgt uddannelse.

Ministeriets beregninger på lovforslaget skønner, at der kan spares halvdelen af udgifterne til selvvalgt uddannelse på grund af lavere priser på kurser og færre aktiviteter. Mere konkret har de fire store AMU-skoler til 3F oplyst, at prisloftet vil ramme, hvad der i 2009 og 2010 ville være en tredjedel af kursister på selvvalgt uddannelse.

Det er altså en voldsom reduktion af den centrale og mest jobrettede AMU-aktivitet, der gennemføres med prisloftet. Det rammer ned i kernen af den opkvalificering, der indtil nu har kunnet foregå som selvvalgt uddannelse.

Prisloftet rammer også kurser rettet mod vækstbrancher (f.eks. bygge- og anlæg, renovering af bygninger, teknologi, energirigtig produktion og kørsel). Set fra branchernes og virksomhedernes side går beslutningen stik imod deres efterspørgsel efter uddannet arbejdskraft indenfor særlige områder. De får sværere ved at få medarbejdere med opdaterede og ønskede spidskompetencer. Og set fra de ledige arbejdstageres side bliver der nu forskel på ens rettigheder. Retten til selvvalgt uddannelse kommer til at afhænge af hvilken branche og hvilket job, man kommer fra eller ønsker at

¹ AMS har oplyst til 3F, at prisloftet gælder den pris, jobcentret skal betale for kurset ud fra takstkataloget. Beregning er derfor foretaget på baggrund af UVM's Takstkatalog for 2010 (AMU ekskl. moms, indeholdende det samlede takstbeløb, dvs. undervisningstakst + fællestakst + bygningstakst + påbegyndelsestaksameter + evt. køreteknisk tillægstakst)

bevæge sig ind i. EDB, teori, sprog, projektstyring er tilladt, men betjening af produktionsmaskiner, asfaltarbejde, turistikørsel og svejsning er forbudt.

En anden konsekvens af prisloftet er, at det bliver sværere for bl.a. 3F at motivere medlemmer til uddannelse, når der nu kommer endnu flere begrænsninger på hvad de kan vælge. Det er dybt beklageligt, når regeringen og alle andre holder skåltaler om at ruste arbejdskraften til fremtidens arbejdsmarked. Vi bryster os af flexicurity, men virkeligheden er, at mens fleksibiliteten lever i bedste velgående, halter det med sikkerheden – ikke mindst den sikkerhed, der ligger i at have ret til at vedligeholde sine kompetencer i ledighedsperioden.

Formelt ændres der ikke på rettigheden, men i praksis kan det gøres så besværligt og så uattraktivt, at de forsikrede ledige ikke benytter sig af den. Den frygt understøttes af ministeriets skøn om, at loftet vil medføre lavere aktivitet.

Ministeren har i sine bemærkninger til LO og DA's høringsvar fremført det argument, at den ledige stadig kan få uddannelse som led i aktivering, HVIS jobcentrene finder, at det er den hurtigste vej i job. Det er muligt, men prisloft, driftsloft og egenfinansiering af såvel aktiveringen som uddannelsesydelser giver jobcentrene kraftige incitamentter til at vejlede og planlægge "udenom" ordinær uddannelse. Desuden kan jobcentrets gode vilje ikke erstatte den rettighed, forsikrede ledige har.

3F finder det dybt problematisk, at forsikrede medlemmer skal stå "med hatten i hånden" for at få lov til at tage den (efter-)uddannelse, de indtil nu har haft ret til. Med et medlemskab af en a-kasse har ledige ret til selv at vælge uddannelse på op til 6 ugers varighed – uanset om man er ufaglært eller akademiker. Den ret begrænses nu voldsomt ved, at der laves et prisloft på hvad kurserne må koste.

3F foreslår på den baggrund, at AMU-kurser friholdes fra prisloftet.

Vi ser frem til, at Arbejdsmarkedsudvalget drøfter disse problemstillinger.

På vegne af Fagligt Fælles Forbund

Mette Lyshøj

Arbejdsmarkedspolitisk konsulent
Mail: mette.lyshoj@3f.dk. Mobil: 30 51 78 18

Vedlagt er eksempler på kurser, der fremover ikke kan tages som selvvalgt uddannelse.

Eksempler på AMU-kurser, der efter 1. januar anses som værende for dyre til selvvalgt uddannelse til ledige:

Betjening af entreprenørmaskiner
Betjening af hydrauliske gravemaskiner
Energirigtig kørsel, med simulator
Godstransport med lastbil
Sikker adfærd - nul arbejdsulykker
EU-Efteruddannelse for godschauffører - obligatorisk del
Kørsel med lastbil – uheldsforebyggelse
Personbefordring med bus
Grundlæggende kvalifikationsbevis - bus
Kvalitetsstyring af svejsearbejde
Svejsning af rørsystemer i plast
Recertificering af svejsning af rørsystemer i plast
Personbefordring med bus - ordinær kvalifikation
Svejsning af polymermembraner
Lysbuesvejsning
Truckcertifikat
Digitalteknik
Optimering af skorstene
Teleskoplæsser m.kranfunkt.- betjening, B-cert.
Glasfiber- og vindmølleproduktion for operatører
IPC Inspektion af kabler/ledninger for operatører
Anvendelse af nye og avancerede plastmaterialer
Robotteknik, off-line programmering
Vejasfaltarbejde - Mask.udlæg. af bære- og slidlag
Vejasfaltarbejde - Opbygning og betjening af asfaltudlæg
Tagbeklædning
Gassvejsning proces 311
Vådtrum - udførelse af gulvkonstruktioner
Håndoplagt glasfiberstøbning
Medicinalindustriel produktion
Kabelarbejde - etablering af nyanlæg
Datakommunikation, installation og konfiguration på enheder
Programmering af robot med vision
Mobilkran, certifikat B